

तत्रवादकेषु गायकेषु च सस्त्रीकेषु गंधर्वकिन्नरादिपुरसावेशेन मुह्यन्त्युत्सुचान्यामेव वाद्यादिसंपत्तिर्दर्शयन् राससंभ्रममाह कर्णोत्पलैश्च अलकविटंकैः अलकालंकृतैः कपोलैश्च घर्मैश्च वक्त्रेषु श्रीः शोभायासां ताः घोषाः किंकिण्यः वलयनूपुरघोषैर्वाद्यैः वादित्रैः स्वकेशेभ्यः स्रस्ताः स्रजोयासां ताः एतेन तालगतिसंतुष्टाः केशाः सशिरः कंपपादेषु पुष्पदृष्टिर्मिवाकुर्वन् नित्युत्प्रेक्षितम् भगवता सह नृतुः कभ्रमरा एव गायकायस्यां राससभायाम् ॥ १६ ॥ यथा गोप्यो नानाविभ्रमैः भगवता सह विजहुः एवं भगवानपि स्वविलासैस्ताभिः सह रेमे इत्याह एवमिति तद्विलासानभिभूतस्यै वरतौ दृष्टान्तः यथाऽर्भक इति स्वप्रतिबिंबैर्विभ्रमः क्रीडायस्य स इव अनेनैतद्वर्णितं स्वीयमेव सर्वकलाकौशलं सौगंध्यलावण्यमाधुर्यादिचतासु सं

कर्णोत्पलालकविटंककपोलघर्मवक्त्रश्रियो वलयनूपुरघोषवाद्यैः ॥ गोप्यः समं भगवताननृतुः स्वकेशस्रस्तस्रजोभ्रमरा गायकरासगोष्ठ्याम् ॥ १६ ॥ एवं परिष्वंगकराभिमर्शस्निग्धेक्षणोद्दामविलासहासैः ॥ रेमे रेमे शोब्रजसुंदरीभिर्यथाऽर्भकः स्वप्रतिबिंबविभ्रमः ॥ १७ ॥ तदंगसंगप्रमुदाकुलेंद्रियाः केशान्दुकूलंकुचपट्टिकां वा ॥ नांजः प्रतिव्योढुमलं व्रजस्त्रियो विस्रस्तमालाभरणाः कुरुद्वह ॥ १८ ॥ कृष्णविक्रीडितं वीक्ष्य मुमुहुः खेचरस्त्रियः ॥ कामार्दिताः शशांकश्च सगणो विस्मितोऽभवत् ॥ १९ ॥ कृत्वा तावं तमात्मानं यावतीर्गोपयोपितः ॥ रेमे स भगवांस्ताभिरात्मारामोऽपिलीलया ॥ २० ॥ तासामतिविहारेण श्रान्तानां वदनानि सः ॥ प्रामृजत्करुणः प्रेम्णा शंतमेनांगपाणिना ॥ २१ ॥

चार्यताभिः सह रेमे यथाऽर्भकः स्वप्रतिबिंबैरिति ॥ १७ ॥ तास्तु भगवद्विलासैराकुलाबभूवुरित्याह तदंगेति तस्यांगसंगेन प्रकृष्टामुत्प्रेक्षितस्तया कुलानि अवशानीं द्रियाणियासां ताः विश्लथबंधान् केशादीन् अंजसाप्रतिबोद्धुं यथा पूर्ववर्त्तुनालं न समर्थं बभूवुः विस्रस्तामाला आभरणानि च यासां ताः ॥ १८ ॥ न केवलं ता एवाकुलेंद्रियाः किंतु देव्योऽपीत्याह कृष्णविक्रीडितमिति किंच शशांकश्चेति अनेनैतत्सूचितं शशांकेन विस्मितेन गतौ विस्मृतायां ततः प्राक्तनाः सर्वेऽपि ग्रहाः तत्र तत्रैव तस्थुः ततश्चातिदीर्घासुरात्रिषु यथासुखं विजहुरिति ॥ १९ ॥ किंच कृत्वेति अयं भावः कात्यायनिमहामाये महायोगिन्यधीश्वरि नंदगोपसुतं देविपतिमेकुरुते नम इति प्रत्येकं ताभिः प्रार्थनात् भगवताऽपि याता बलाव्रजं सिद्धामये मारं स्यथ क्षपाइति तथैव प्रतिश्रुतत्वात् तावं तमात्मानं कृत्वा रेमे इति यावतीः यावत्यः ॥ २० ॥ कृपाऽतिशयमाह तासामिति ॥ २१ ॥